

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย ปัญหาและผลกระทบจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าในพื้นที่อำเภอ สันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อความมั่นคงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เป็นการศึกษาถึงกรณีการเข้าไปพำนักอาศัยและทำงานในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ขึ้นผ่านการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว (ทร.38/1) แล้วได้ขออนุญาตทำงาน และการพิสูจน์สัญชาติแล้วนั้น ได้ก่อให้เกิดสภาพปัญหาและผลกระทบต่อความมั่นคงประชาชนในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองอย่างไรบ้าง เพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า และนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายหรือเสนอมาตรการที่เหมาะสม เพื่อการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องต่อไป ซึ่งในการศึกษาวิจัยนี้ ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง และการสังเกตการณ์ สามารถสรุป อภิปรายผลการศึกษา และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาวิจัยที่ได้จากการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองของรัฐ เจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่ ผู้นำชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล และแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ผ่านการขึ้นทะเบียนแรงงาน (ทร.38/1) และพิสูจน์สัญชาติแล้ว รวมจำนวนทั้งสิ้น 28 คน โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

ศึกษาถึงสาเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเดินทางเข้ามาพำนักอาศัย และประกอบชีพออยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ศึกษาถึงสภาพปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า เกี่ยวกับผลกระทบต่อความมั่นคงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

จากผลการศึกษาสามารถนำข้อมูลที่ได้มาทำการสรุปในประเด็นหัวข้อที่ต้องการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ได้ดังนี้

5.1.1 สาเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษาพบว่า สาเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่ของอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ นั้นประกอบด้วย “ปัจจัยผลักดัน” และ “ปัจจัยดึงดูด” ที่เป็นสาเหตุทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าตัดสินใจเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่ของอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

โดย “ปัจจัยผลักดัน” ที่ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเดินทางออกมาจากสหภาพเมียนมาร์ประเทศถิ่นฐานเดิมของตนนั้น ประกอบด้วย ระบบการเมืองการปกครองและภาวะเศรษฐกิจภายในของสหภาพเมียนมาร์ สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1) ระบบการเมืองการปกครองของสหภาพเมียนมาร์ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าตัดสินใจอพยพเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ได้เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทรายเหล่านี้ ส่วนใหญ่แล้วก็จะเป็ชนกลุ่มน้อยที่เป็นเชื้อชาติไทใหญ่ ซึ่งมักจะถูกมองว่าเป็นฝ่ายที่ต่อต้านรัฐบาล ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งระหว่างชนกลุ่มน้อยกลุ่มต่างๆ กับรัฐบาล และฝ่ายรัฐบาลก็มักจะส่งกองกำลังทหารเข้าปราบปรามอยู่เป็นประจำ เพื่อใหักลุ่มต่างๆ เหล่านั้นยอมจำนนสวามิภักดิ์กับฝ่ายรัฐบาล ทำให้เกิดความไม่สงบขึ้นภายในประเทศอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ทำให้ประชาชนในประเทศเกิดความรู้สึกไม่มั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

2) เศรษฐกิจภายในของสหภาพเมียนมาร์ ก็เป็นสาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการอพยพเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเป็นอย่างมากเช่นกัน เนื่องจากในอดีตเมื่อครั้งก่อนที่แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าจะเข้าพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในประเทศไทยนั้น สภาพเศรษฐกิจภายในของประเทศเป็นไปในรูปแบบผูกขาดแบบเบ็ดเสร็จจากคณะรัฐบาลหรือผู้นำบริหารประเทศในยุคนั้น ๆ ประชาชนในประเทศถูกเอารัดเอาเปรียบจากรัฐบาลโดยการเก็บภาษีที่ไม่เป็นธรรม ประชาชนขาดความกระตือรือร้นในการประกอบอาชีพ ส่งผลให้เศรษฐกิจภายในของสหภาพเมียนมาร์อยู่ในสภาวะการณ์ที่ซบเซา ระบบเศรษฐกิจไม่มีการพัฒนาเท่าที่ควรเนื่องจากไม่เกิดการสร้างงานภายในประเทศ ส่งผลให้ประชากรวัยทำงานอยู่ในภาวะตกงานไม่มีงานทำเป็นจำนวนมาก ทำให้ประชาชนมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ เกิดความอดอยากยากจนในหมู่ประชาชน

สำหรับ “ปัจจัยดึงดูด” ที่ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ นั้นประกอบด้วย การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ภาวะการขาดแคลนแรงงาน กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง การจ้างงาน/ค่าจ้างในการทำงาน และโอกาสในการมีที่อยู่อาศัย สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1) การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เป็นปัจจัยที่ช่วยดึงดูดให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานในพื้นที่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจทางด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชนในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทางด้านการสาธารณสุขและสาธารณูปการต่างๆ เช่น โครงการก่อสร้างที่อยู่อาศัยของประชาชน โครงการก่อสร้างศูนย์การค้าต่างๆ รวมไปถึงอาคารสถานที่เพื่อประกอบธุรกิจ ตลอดจนสถานศึกษา เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันอำเภอสันทรายเป็นพื้นที่ที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูงมากเมื่อเทียบกับพื้นที่ของอำเภออื่นๆ รอบตัวเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ส่งผลทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าอพยพเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยเพื่อทำงานหาเลี้ยงชีพตัวเองและครอบครัวเป็นจำนวนมาก

2) ภาวะการขาดแคลนแรงงาน

จากภาวะการทางเศรษฐกิจภายในพื้นที่ของอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีการเจริญเติบโตขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ปัจจุบันพื้นที่อำเภอสันทรายเกิดภาวะการขาดแคลนแรงงานเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานประเภทกรรมกรในกิจการก่อสร้างและในภาคเกษตรกรรม เนื่องจากงานประเภทเหล่านี้แรงงานคนไทยมักจะไม่นิยมทำกัน เพราะมองว่าเป็นงานที่มีความยากลำบาก สกปรก ต้องใช้กำลังแรงกายทำงานอย่างหนัก เสี่ยงอันตราย และไม่คุ้มค่ากับค่าจ้าง ทำให้ในพื้นที่อำเภอสันทรายเกิดการขาดแคลนแรงงานประเภทนี้เป็นจำนวนมาก นายจ้างหรือผู้ประกอบการจึงหันไปจ้างแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเพื่อทดแทนการขาดแคลนแรงงานคนไทย เมื่อความต้องการแรงงานในพื้นที่มีมากจึงส่งผลให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าอพยพเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมากตามไปด้วย

3) กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

จากการที่รัฐบาลมีนโยบายผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ขึ้นทะเบียนแรงงานอยู่ก่อนแล้วและแรงงานเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายที่เข้ามาใหม่ สามารถดำเนินการขอขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวและทำการพิสูจน์สัญชาติเพื่อขออนุญาตทำงานได้ถูกต้องตามกฎหมาย สามารถที่จะพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในราชอาณาจักรได้อย่างถูกต้องเปิดเผย ภายใต้ข้อบังคับของกฎหมาย และไม่ต้องหลบซ่อนจากการตรวจสอบจับกุมของเจ้าหน้าที่ และนอกจากนี้แล้ว แรงงาน

ต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติแล้วนั้นจะได้รับหนังสือเดินทางประจำตัว (Passport) เพื่อใช้เป็นเอกสารแสดงตัวในการที่จะเดินทางไปไหนก็ได้ภายในประเทศไทยได้อย่างอิสระเสรี ไม่ต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพในการเดินทางเหมือนเช่นในอดีต นอกจากนี้ยังสามารถครอบครองเป็นเจ้าของทรัพย์สินบางอย่างได้ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งการนำนโยบาย กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องมาใช้กับแรงงานต่างด้าวสัญชาติพมานี้ เสมือนเป็นการอำนวยความสะดวก และเพิ่มโอกาสตลอดจนสิทธิประโยชน์ด้านต่างๆ ให้แก่แรงงานต่างด้าวเหล่านี้ ให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานในพื้นที่อำเภอสันทรายเป็นจำนวนมาก

4) การจ้างงาน/ค่าจ้างในการทำงาน

แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าส่วนใหญ่แล้วจะเป็นแรงงานที่มีความขยันขันแข็ง มีความอดทนเป็นอย่างมาก แม้ว่าจะมีความยากลำบากก็ไม่เกี่ยงหรือเลือกงานเหมือนเช่นแรงงานคนไทย รวมทั้งมีความรับผิดชอบ เชื่อฟังคำสั่งของนายจ้าง นอกจากนี้การจ้างแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่ายังช่วยลดต้นทุนให้กับนายจ้างหรือผู้ประกอบการในเรื่องค่าจ้างแรงงานอีกด้วย เพราะแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่ามีค่าจ้างที่ต่ำกว่าแรงงานคนไทย แต่ก็เป็นค่าจ้างที่สูงกว่าการทำงานอยู่ในสหภาพเมียนมาร์ และส่วนใหญ่แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าจะได้รับค่าจ้างตามกฎหมาย คือ 300 บาทต่อวัน หรือ 9,000 บาทต่อเดือน ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งจูงใจในการทำงานได้เป็นอย่างดี เมื่อแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้เดินทางเข้ามาในพื้นที่อำเภอสันทรายแล้วก็สามารถที่จะหางานทำได้ไม่ยาก เพราะปัจจุบันแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเป็นที่ต้องการของนายจ้างหรือผู้ประกอบการเป็นอย่างมาก ส่งผลให้พื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก

5) โอกาสในการมีที่อยู่อาศัย

แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นแรงงานที่ผ่านกระบวนการพิสูจน์สัญชาติแล้วสามารถที่จะพำนักอาศัยอยู่ในประเทศไทยได้อย่างถูกต้อง ซึ่งถือเป็นโอกาสที่ดีในการที่จะพำนักอาศัยอยู่เป็นระยะเวลานานได้ รวมถึงการได้รับสิทธิและเสรีภาพด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสิทธิในการพำนักอาศัย สิทธิการทำงาน สิทธิการเดินทาง สิทธิการรักษาพยาบาล สิทธิในการครอบครองทรัพย์สิน และสิทธิด้านการศึกษาของบุตรหลาน เป็นต้น ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านั้นมีความพึงพอใจเป็นอย่างมากและต้องการที่จะพำนักอาศัยหรือมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยนี้ต่อไป เพราะมีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีกว่าและรู้สึกมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากกว่า นอกจากนี้ยังเห็นว่าสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ รวมไปถึงขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมของคนในพื้นที่ก็มีความคล้ายคลึงกับของตน รวมถึงการได้รับการต้อนรับ

ด้วยน้ำใจไมตรีที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และความเป็นมิตรของคนไทยในพื้นที่เป็นอย่างดี ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าพากันอพยพเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นด้วย

5.1.2 ปัญหาและผลกระทบต่อความมั่นคงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ที่เกิดจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษา พบว่าแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ได้ก่อให้เกิดปัญหาและผลกระทบต่อความมั่นคงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง สามารถสรุปผลการศึกษาแต่ละประเด็นได้ดังนี้

1) ความมั่นคงทางด้านสังคม

จากการศึกษา พบว่า แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ได้เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่ของอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีการสร้างปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประชาชนในชุมชนด้านสังคม ได้แก่ การก่อปัญหาอาชญากรรมต่างๆ เช่น คดีฆาตกรรมลักทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายหรือการเสพยาเสพติดให้โทษ ทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกไม่มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาการจลาจลอันเกิดจากใช้ขีปนาวุธพาดผ่าน ปัญหาการทะเลาะวิวาทในกลุ่มแรงงานพวกเดียวกัน การดื่มสุรามึนเมาหรือมีพฤติกรรมส่งเสียงดังก่อความเดือดร้อนรำคาญอันเป็นการรบกวนประชาชนในพื้นที่ ปัญหาทางด้านสุขอนามัยมีบางพื้นที่ที่ยังมีการทิ้งสิ่งปฏิกูลหรือสิ่งของที่เหลือใช้ลงในพื้นที่สาธารณะหรือแม่น้ำลำคลองต่างๆ ก่อให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอยส่งกลิ่นเน่าเหม็นสกปรกซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ และสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่

2) ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ

จากการศึกษา พบว่า ผลกระทบต่อความมั่นคงในด้านเศรษฐกิจจากการที่แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าได้เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ นั้นจะมีทั้งทางด้านบวกและทางด้านลบ โดยผลกระทบที่มีในด้านบวกนั้น ได้แก่ การที่แรงงานต่างด้าวเหล่านี้สามารถช่วยแก้ไขปัญหาคาดแคลนแรงงานในกิจการบางประเภท และยังเป็นการช่วยลดภาระต้นทุนการผลิตในเรื่องของค่าจ้างแรงงานให้กับผู้ประกอบการอีกด้วย นอกจากนี้แล้ว แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้ยังช่วยส่งเสริมหรือกระตุ้นเศรษฐกิจให้กับชุมชน สร้างรายได้ให้กับคนในพื้นที่ ทำให้เกิดการกระจายรายได้ในระบบเศรษฐกิจ ส่งผลให้เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น สำหรับในส่วน of ผลกระทบต่อเศรษฐกิจด้านลบนั้น กล่าวคือ การที่แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าได้เข้ามาแย่งงานของคนไทยสำหรับงานบางอย่างที่ต้องใช้ฝีมือหรือความชำนาญในการทำงาน ทำให้ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการหรือแรงงานฝีมือคนไทยในอนาคตได้ นอกจากนี้ยังส่งผลเสียต่อระบบ

เศรษฐกิจการเงินของประเทศไทย เพราะเกิดการไหลออกของเงินตราไปนอกประเทศ เนื่องจากการที่แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าได้ออนเงินหรือส่งรายได้จากการทำงานกลับไปยังประเทศของตน และยังส่งผลกระทบต่อการทำงานและโครงสร้างอัตราค่าจ้างภายในของประเทศไทย เนื่องจากนายจ้างสามารถเลือกที่จะจ้างแรงงานต่างด้าวซึ่งมีค่าแรงที่ต่ำกว่าการจ้างแรงงานไทยได้

3) ความมั่นคงทางด้านการเมือง

สำหรับผลกระทบต่อความมั่นคงทางด้านการเมืองนั้น จากการศึกษาพบว่า แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานในพื้นที่อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ นั้น ไม่ได้สร้างปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางด้านการเมืองในพื้นที่อำเภอสนทรายแต่อย่างใด เพราะแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้ไม่มีโอกาสที่จะเข้าไปมีบทบาทหรือส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวในทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นในระดับท้องถิ่นหรือระดับประเทศก็ตาม และพื้นฐานของแรงงานต่างด้าวเหล่านี้ส่วนมากมาจากกลุ่มชาติพันธุ์หรือที่เรียกกันว่าชนกลุ่มน้อยของสหภาพเมียนมาร์ ที่มีคุณภาพทางการศึกษาในระดับที่ต่ำ ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการเมือง จึงทำให้ขาดความสนใจและเกิดความเฉื่อยชาในเรื่องของการเมือง โดยจะให้ความสนใจแต่ในเรื่องของคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของตนเป็นสำคัญ มากกว่าที่จะให้ความสำคัญหรือความสนใจในเรื่องของการเมือง

ความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับสภาพปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าในประเด็นด้านอื่นๆ

แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเมื่อผ่านการพิสูจน์สัญชาติแล้วจะได้รับหนังสือเดินทางประจำตัว เพื่อใช้แสดงสัญชาติและปรับเปลี่ยนสถานะตนเองให้เป็นคนเข้าเมืองโดยถูกต้องกฎหมายแล้วก็จะได้รับการอนุญาตให้อยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวและสามารถขอรับการอนุญาตให้ทำงานในประเภทต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนด แต่ในความเป็นจริงแล้วแรงงานต่างด้าวเหล่านี้ยังมีการลักลอบทำงานบางประเภทที่กฎหมายไม่อนุญาตให้ทำอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น พนักงานปั๊มน้ำมัน พนักงานเสิร์ฟสวย งานขายของหน้าร้าน เป็นต้น ซึ่งประเภทงานเหล่านี้กฎหมายได้สงวนไว้ให้คนไทยเท่านั้นที่สามารถจะทำได้ ในขณะที่ภาครัฐเองก็ไม่สามารถที่จะควบคุมแรงงานต่างด้าวเหล่านี้ให้ปฏิบัติตามกฎหมายหรืออยู่ภายใต้กฎระเบียบข้อบังคับที่กำหนดได้ทั้งหมด แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติแล้วได้มีการฝ่าฝืนกฎระเบียบ ข้อบังคับ หรือกระทำความผิดกฎหมายที่เกี่ยวกับการทำงาน เช่น ทำงานผิดสถานที่ที่กำหนด การทำงานผิดนายจ้างและผิดประเภทหรือลักษณะงานตามที่กฎหมายกำหนดอยู่เป็นจำนวนมาก

แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ได้ผ่านการพิสูจน์สัญชาติแล้ว ได้เกิดสิทธิเสรีภาพในด้านต่างๆ ขึ้นหลายประการ เช่น สิทธิการครองครองเป็นเจ้าของสังหาริมทรัพย์ต่างๆ ตามที่กฎหมายอนุญาตได้ รวมถึงสิทธิเสรีภาพในการเดินทางภายในราชอาณาจักรโดยไม่ต้องขออนุญาตออกนอกเขตพื้นที่จากเจ้าหน้าที่ดังเช่นในอดีตที่ผ่านมา ทำให้มีแรงงานต่างด้าวบางคนได้อาศัยสิทธิดังกล่าว นี้อพยพเดินทางเคลื่อนย้ายเข้าไปสู่เมืองชั้นในของประเทศที่มีสถานะทางเศรษฐกิจที่ดีกว่า ก่อให้เกิดปัญหาการหนีนายจ้างเดิมออกไปทำงานกับนายจ้างคนใหม่ ส่งผลเสียหายนายจ้างเดิมที่ต้องขาดแรงงานในการทำงาน และสูญเสียเงินสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการขึ้นทะเบียนแรงงาน และพิสูจน์สัญชาติให้กับแรงงานต่างด้าวเหล่านั้น

แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ได้ผ่านการพิสูจน์สัญชาติที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในประเทศไทยแล้ว ก็จะมีการแต่งงานอยู่กินเป็นสามีภรรยาระหว่างแรงงานต่างด้าวด้วยกันเอง ทำให้มีการเพิ่มขึ้นของประชากรจากการเกิดบุตรหลานของกลุ่มแรงงานต่างด้าว และเมื่อบุตรหลานมีอายุหรือวัยที่จะต้องเข้ารับการศึกษากฎเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว ภาครัฐได้เปิดโอกาสให้เด็กเหล่านี้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาล่าเรียนในสถานศึกษาของภาครัฐซึ่งอยู่ภายใต้การบริหารจัดการจากงบประมาณแผ่นดินของประเทศ ในด้านที่เกี่ยวกับการศึกษา ทำให้รัฐต้องแบกรับภาระในการดูแลเรื่องของการเรียนการศึกษาให้แก่บุตรหลานของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้ ซึ่งได้ก่อให้เกิดการสูญเสียงบประมาณในเชิงนโยบายของแผ่นดินในด้านการศึกษาล่าเรียนสำหรับการดูแลเด็กต่างด้าวเหล่านี้โดยใช่เหตุ

แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ได้ผ่านการพิสูจน์สัญชาติและได้เข้ามาพำนักอาศัยอยู่ในประเทศไทยแล้ว ต้องมีการแจ้งที่พักอาศัยต่อเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง และจะต้องพำนักอาศัยตามที่อยู่ที่ได้แจ้งไว้ แต่ข้อเท็จจริงที่ปรากฏแรงงานต่างด้าวเหล่านี้ส่วนใหญ่ไม่ได้พักอาศัยตามที่อยู่ที่ได้แจ้งกับเจ้าหน้าที่ เพราะแรงงานต่างด้าวเหล่านี้จะมีการเปลี่ยนท้องที่หรือสถานที่ทำงานกันเป็นประจำ จึงทำให้มีการโยกย้ายที่พักอาศัยไปอยู่ใกล้กับสถานที่ทำงานของตน ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการเดินทางไปทำงาน ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาในการควบคุมหรือตรวจสอบสถานที่พำนักอาศัยของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าสำหรับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

เมื่อแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าได้เข้ามาพำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่ใดแล้วก็มักจะมีการอาศัยอยู่รวมกันเป็นกลุ่มก้อน มีการพักอาศัยกันอย่างแออัดไม่เป็นระเบียบ ก่อให้เกิดปัญหาชุมชนสลัมในพื้นที่ เนื่องมาจากการขาดระเบียบของแรงงานต่างด้าวและความเห็นแก่ได้ของเจ้าของสถานที่ที่ไม่ใส่ใจต่อสภาพสิ่งแวดล้อม ทำให้แรงงานต่างด้าวต้องอยู่ในสภาวะสิ่งแวดล้อมที่แออัด สกปรก ก่อให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชน ส่งกลิ่นเหม็นสกปรก ซึ่งอาจเป็นแหล่งเพาะพันธุ์และแพร่ระบาดของเชื้อโรคต่างๆ ได้ง่าย เช่น โรคมาลาเรีย โรคเท้าช้าง เป็นต้น ซึ่งเชื้อโรคเหล่านี้มักพบและ

แพร่ระบาดในกลุ่มแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ และสุขภาพอนามัยของแรงงานต่างด้าวและสังคมไทย

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 ปัจจัยที่ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

จากข้อมูลและผลการศึกษาที่ได้จากการศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่ของอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่ามีประเด็นเกี่ยวข้องกับ “ปัจจัยผลักดัน” และ “ปัจจัยดึงดูด” ที่เป็นสาเหตุทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าตัดสินใจเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่ของอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ สามารถอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

1. ปัจจัยผลักดัน แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนมีความเห็นสอดคล้องกันในประเด็นเรื่องปัจจัยผลักดันที่ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานในประเทศไทยมีสาเหตุมาจากสถานการณ์ทางการเมืองการปกครอง และสภาวะทางเศรษฐกิจภายในของสหภาพเมียนมาร์ ซึ่งแยกพิจารณาในแต่ละประเด็นสาเหตุได้ดังนี้

1) การเมืองการปกครอง

การเมืองการปกครองของสหภาพเมียนมาร์ในอดีตนั้น มีการปกครองแบบเผด็จการของรัฐบาลทหารพม่าที่มีอำนาจเบ็ดเสร็จเพียงฝ่ายเดียว มีการละเมิดสิทธิ กดขี่ข่มเหงประชาชน มีการบังคับใช้แรงงาน ประชาชนในประเทศไม่ได้รับความสนใจจากรัฐบาล รวมถึงการเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มชาติพันธุ์หรือชนกลุ่มน้อยกลุ่มต่างๆ อย่างไม่เท่าเทียมกัน ส่งผลให้เกิดความไม่พอใจขึ้นในกลุ่มต่างๆ ทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้นภายในประเทศ และรัฐบาลมักจะส่งกองกำลังทหารเข้าปราบปรามชนกลุ่มน้อยต่างๆ เหล่านี้ ทำให้ประชาชนไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ถึงแม้ว่าในปัจจุบันรัฐบาลทหารพม่ามีความพยายามที่จะแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลพยายามที่จะปรับเปลี่ยนอำนาจในการบริหารประเทศให้มีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นก็ตาม แต่ประชาชนภายในประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งชนกลุ่มน้อยกลุ่มต่างๆ ยังไม่มีความเชื่อมั่นหรือให้การยอมรับในระบอบประชาธิปไตยภายใต้การนำของรัฐบาลทหารสหภาพเมียนมาร์เท่าที่ควร อาจเป็นเพราะเคยได้รับบทเรียนจากการเลือกปฏิบัติจากฝ่ายรัฐบาลทหารพม่าในอดีตมาก่อน ประชาชนจึงต้องการแสวงหาสถานที่พำนักอาศัยที่ปลอดภัยจากการคุกคามของรัฐบาลทหารพม่า

2) ภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศ

ด้านเศรษฐกิจภายในประเทศของพม่า ในอดีตเมื่อครั้งก่อนที่แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า จะเข้าพำนักรออาศัยและทำงานอยู่ในประเทศไทยนั้น สภาพเศรษฐกิจภายในของประเทศเป็นไปในรูปแบบผูกขาดแบบเบ็ดเสร็จจากผู้นำหรือรัฐบาล ประชาชนในประเทศถูกเอารัดเอาเปรียบจากรัฐบาล ทำให้ประชาชนขาดความกระตือรือร้นที่จะประกอบอาชีพหรือทำงาน ส่งผลให้เศรษฐกิจภายในของประเทศอยู่ในภาวะซบเซาไร้เสถียรภาพไม่มีการพัฒนาเท่าที่ควร จึงไม่ก่อให้เกิดการสร้างงานภายในประเทศ ประชากรวัยทำงานอยู่ในภาวะตกงาน ประชาชนมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ เกิดความอดอยากยากจนขึ้นแค้น ทำให้ประชากรบางส่วนได้อพยพเข้ามาพำนักรออาศัยและทำงานอยู่ในประเทศไทยที่มีเศรษฐกิจความเป็นอยู่ที่ดีกว่า

จากสาเหตุหรือปัจจัยดังที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ได้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุภักดิ์ เสวตวิญญัต (2539: 35) ที่ศึกษามูลเหตุจูงใจในการหลบหนีเข้าเมืองของคนสัญชาติพม่าด้านอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า มีมูลเหตุมาจากทั้งปัจจัยผลักดันและปัจจัยดึงดูด ซึ่งปัจจัยผลักดันที่สำคัญ เช่น การเกณฑ์ผู้ชายที่มีอายุตั้งแต่ 13 ปีขึ้นไป ไปเป็นทหารและถูกหาบให้ทหารพม่า นอกจากนั้นปัญหาความยากจน และการไร้เสถียรภาพทางเศรษฐกิจถือว่าเป็นปัจจัยผลักดันที่มีความสำคัญรองลงมา สำหรับปัจจัยดึงดูดนั้นเกิดจากความต้องการในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความยากจน ตลอดจนความต้องการมีความอยู่ดีกินดีมากกว่าเดิม และผลการศึกษาของ เรืองเดช ณ ลำพูน (254: 38-39) ที่ได้ศึกษาปัญหาของแรงงานต่างด้าวในสวนส้มอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า สาเหตุของแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในสวนส้มคือ ปัญหาด้านสิทธิและเสรีภาพในประเทศบ้านเกิด จึงทำให้แสวงหาที่อยู่ใหม่ที่ดีกว่า และด้านเศรษฐกิจในประเทศบ้านเกิดเป็นระบบทุนนิยมและเกิดความไม่สงบจากการปราบปรามชนกลุ่มน้อยตามแนวชายแดน ประชาชนไม่มีที่ดินทำกินและมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพ มีความผันผวนทางเศรษฐกิจภาวะเงินเฟ้อ ค่าเงินตกต่ำ ทำให้มีการหลั่งไหลเข้ามาทำงานในประเทศที่ดีกว่า นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ รุ่งเกียรติ สนแจ้ง (2547: 37) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “นโยบายรัฐบาลกับปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ศึกษากรณีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า” ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้มีการลักลอบของแรงงานต่างด้าวพม่าเข้ามาในประเทศไทย ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ในด้านของปัจจัยที่มีอิทธิพลมีส่วนผลักดันให้เกิดการอพยพของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเข้ามาในประเทศไทย ได้แก่ ปัญหาการเมืองภายในของสหภาพเมียนมาร์ ผลกระทบต่อในด้านเศรษฐกิจและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง

2. ปัจจัยดึงดูด ในส่วนของปัจจัยดึงดูดผู้ให้สัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวไว้อย่างหลากหลาย ได้แก่ ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยที่ได้มีการพัฒนา

ทุกรูปแบบในด้านของปัจจัยสี่ที่มีความจำเป็นต่อมนุษย์ ส่งผลให้เกิดการสร้างงาน มีการจ้างงาน มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่รวดเร็ว แรงงานที่มีอยู่ในประเทศไม่เพียงพอต่อความต้องการในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจเกิดภาวะขาดแคลนแรงงาน ผู้ประกอบการมีความต้องการแรงงานจำนวนมาก ประกอบกับระเบียบ กฎหมายข้อบังคับที่ใช้บังคับกับแรงงานต่างด้าว รวมถึงการแสวงหาถิ่นที่อยู่ ซึ่งแยกพิจารณาในแต่ละประเด็นสาเหตุได้ดังนี้

1) การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

ในปัจจุบันนี้พื้นที่ของอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ เป็นพื้นที่ที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูง โดยเฉพาะความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจทางด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชนในพื้นที่ซึ่งได้แก่ ความต้องการด้านปัจจัยสี่ของมนุษย์ โดยเฉพาะความต้องการที่อยู่อาศัยจึงทำให้เกิดโครงการก่อสร้างที่อยู่อาศัยและโครงการก่อสร้างอาคารสถานที่เพื่อประกอบธุรกิจหรือสถานที่ทำงานเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดการสร้างงานและการจ้างงาน ก่อให้เกิดความต้องการใช้แรงงานประเภทกรรมกรก่อสร้างมากขึ้น และโดยเฉพาะผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างนั้นจะมีความรู้สึกชื่นชอบและพึงพอใจต่อการทำงานของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเป็นอย่างมาก จึงนิยมหันไปจ้างแรงงานต่างด้าวกันมากขึ้น ส่งผลให้แรงงานต่างด้าวเดินทางเข้ามาทำงานในพื้นที่มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เรืองเดช ณ ลำพูน (2548: 38) ที่ได้ศึกษาปัญหาของแรงงานต่างด้าวในสวนส้มอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยที่ดึงดูดให้แรงงานต่างด้าวเดินทางเข้ามาทำงานในสวนส้ม คือ ประเทศไทยมีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ มีการลงทุนและขยายสวนส้มเป็นจำนวนมาก มีการแข่งขันสูงทำให้เจ้าของกิจการสวนส้มต้องการลดต้นทุนในการผลิต แรงงานราคาถูกจึงเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดของผู้ประกอบการ

2) ภาวะการขาดแคลนแรงงาน

เนื่องจากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจหรือการขยายตัวของเมืองมีมากขึ้น โดยเฉพาะการพัฒนาในด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานต่างๆ ทำให้เกิดมีโครงการก่อสร้างที่อยู่อาศัย ศูนย์การค้า อาคารสถานที่ต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย แต่แรงงานด้านนี้กลับมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ เนื่องจากทั่วไปแล้วงานประเภทนี้แรงงานคนไทยมักจะไม่นิยมทำกัน เพราะมองว่าเป็นงานที่ลำบาก สกปรก ต้องใช้แรงกายทำงานหนัก เสี่ยงอันตราย และไม่คุ้มกับค่าจ้าง ทำให้ในพื้นที่อำเภอสนทรายเกิดการขาดแคลนแรงงานประเภทกรรมกรผู้ใช้แรงงานเป็นจำนวนมากไม่เพียงพอต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจในปัจจุบัน ผู้ประกอบการจึงหันไปจ้างแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเพื่อทดแทนสภาวะการขาดแคลนแรงงาน ส่งผลให้พื้นที่อำเภอสนทรายมีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าอพยพเข้ามาหางานทำและพำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก ซึ่ง

สอดคล้องกับการศึกษาของ รุ่งเกียรติ สนแจ้ง (2547: 37) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง “นโยบายรัฐบาลกับปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ศึกษากรณีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้มีการลักลอบหลบหนีเข้ามาในประเทศไทยของแรงงานต่างด้าวพม่า พบว่าปัจจัยดึงดูดจากประเทศไทยที่มีอิทธิพลต่อการเข้ามาประกอบอาชีพในประเทศไทย ได้แก่ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งการขาดแคลนแรงงานบางสาขาอาชีพเช่น งานกรรมกรงานประมง เป็นต้น

3) กฎหมาย และระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

การที่รัฐบาลน่านโยบายผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ขึ้นทะเบียนแรงงาน (ทร.38/1) และขออนุญาตทำงานอยู่ก่อนแล้ว รวมถึงแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายที่เข้ามาภายหลัง สามารถดำเนินการขอขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวและพิสูจน์สัญชาติเพื่อขออนุญาตทำงานให้ถูกต้องตามกฎหมาย สามารถที่จะพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในราชอาณาจักรได้อย่างถูกต้องและเปิดเผยภายใต้ข้อบังคับของกฎหมาย โดยไม่ต้องหลบซ่อนหรือหลบหนีการตรวจสอบจับกุมของเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติแล้วนั้นจะมีหนังสือเดินทางเป็นเอกสารประจำตัวที่สามารถใช้เดินทางไปไหนได้ทั่วประเทศไทยอย่างเสรี ไม่ต้องถูกจำกัดสิทธิในการเดินทางเหมือนในอดีต นอกจากนี้ยังสามารถครอบครองเป็นเจ้าของทรัพย์สินบางอย่างได้ตามที่กฎหมายกำหนด เช่น รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ และรวมถึงตลอดถึงการมีสิทธิขอใบอนุญาตขับขีรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ส่งผลให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่เป็นจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิมล ตีกรขว (2548: 38) ที่ได้ศึกษา สาเหตุและผลกระทบของแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองในพื้นที่อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเข้ามาของแรงงานต่างด้าว ได้แก่ สภาพพื้นที่ของอำเภออมก๋อย การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ กฎหมายและนโยบายเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าว อิทธิพลของผู้ประกอบการ ความร่วมมือของประชาชน ขบวนการลักลอบนำเข้าแรงงานต่างด้าว ซึ่งปัจจัยดังกล่าวเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองที่เกิดขึ้นในพื้นที่อำเภออมก๋อย และส่งผลกระทบต่อความมั่นคง สังคม สาธารณสุข สิทธิมนุษยชน การเมือง และเศรษฐกิจในพื้นที่อำเภออมก๋อย

4) การจ้างงาน และค่าจ้างในการทำงาน

เนื่องจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นแรงงานประเภทกรรมกรผู้ใช้แรงงานเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นแรงงานที่มีความขยันขันแข็ง มีความอดทนเป็นอย่างมาก งานหนักเอางานเบาก็สู้ ไม่เลือกงานเหมือนแรงงานคนไทย แม้ว่างานจะมีความยากลำบากก็ตาม ตลอดจนมีความรับผิดชอบ เชื่อฟังคำสั่งของนายจ้างหรือผู้ประกอบการเป็นอย่างดี ทำให้ผู้ประกอบการมี

ความพึงพอใจและต้องการที่จะจ้างแรงงานต่างด้าวเหล่านี้มากกว่าที่จะจ้างแรงงานคนไทย นอกจากนี้ แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่ายังช่วยลดต้นทุนหรือค่าจ้างให้กับนายจ้างหรือผู้ประกอบการอีกด้วย เพราะมีค่าจ้างที่ต่ำกว่าแรงงานคนไทย ถึงแม้ว่าจะได้รับค่าจ้างหรือค่าแรงการทำงานต่ำกว่าแรงงานคนไทย แต่ก็มีความพึงพอใจเพราะถือว่าเป็นค่าจ้างที่สูงกว่าการทำงานอยู่ในสหภาพเมียนมาร์มาก และจากการที่แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเป็นที่ต้องการของนายจ้างหรือผู้ประกอบการเป็นอย่างมาก ฉะนั้น เมื่อแรงงานต่างด้าวเหล่านี้เดินทางเข้ามาในพื้นที่แล้วก็สามารถหางานทำได้ง่าย ส่งผลให้พื้นที่อำเภอสันทรายมีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าอพยพเข้ามาหางานทำ และพำนักอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ นิวัฒน์ ศรีโกล (2550: 39) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการย้ายถิ่นของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าในอำเภอเมืองเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการย้ายถิ่นของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าและแนวทางแก้ปัญหาแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ทำงานในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านสังคมที่มีผลทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่ามีความต้องการย้ายถิ่นคือความหวังที่จะมีชีวิตที่ดีขึ้น ความเป็นอิสระและความเมตตาเอื้ออาทรของคนไทย และปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจที่มีผลทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่ามีความต้องการย้ายถิ่น คือค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างไทยกับพม่า และความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของเมืองเชียงใหม่ที่ดีกว่าจังหวัดอื่นๆ และยังพบว่าไม่ว่าจะเป็นปัจจัยในด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการย้ายถิ่นของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า และเนื่องจากปัญหาความไม่สงบสุขภายในสหภาพเมียนมาร์ที่เกิดความขัดแย้งกับชนกลุ่มน้อยกลุ่มต่างๆ ในสหภาพเมียนมาร์ การถูกกดขี่ข่มเหงจากรัฐบาลทหารของพม่า ไม่มีความปลอดภัยในทรัพย์สิน ปัญหาจากยาเสพติด การเข้าออกระหว่างพม่ากับอำเภอเมืองเชียงใหม่ กฎหมายควบคุมคนต่างด้าวของไทยและการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว อัตราค่าจ้างแรงงานของอำเภอเมืองเชียงใหม่ สวัสดิการการรักษาพยาบาลของแรงงานต่างด้าว ค่าแรงขั้นต่ำที่รัฐบาลไทยกำหนด ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพและค่าล่วงเวลาที่ได้รับ เป็นต้น ทำให้ปัจจัยเหล่านี้เป็นสาเหตุให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่ามีความต้องการที่จะอพยพเข้ามาอยู่ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่และตามที่ต่างๆ ในประเทศไทย

5) โอกาสในการมีที่อยู่อาศัย

แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทรายนี้ ส่วนใหญ่เป็นพวกที่หนีความทุกข์ยากลำบากมาจากสหภาพเมียนมาร์ อันเนื่องมาจากการถูกกดขี่ข่มเหง ภัยสงครามสู้รบภายในประเทศ ความอดอยากยากจน และการถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพ จึงมีความต้องการที่จะพำนักอาศัยหรือมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยต่อไป ไม่ต้องการที่จะกลับไปยังประเทศภูมิลำเนาเดิมของตนแล้ว เนื่องจากการที่ได้อพยพหรือมาสร้างครอบครัวอยู่ที่

ประเทศไทย มีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีกว่าอยู่ในประเทศภูมิลาเนาเดิมของตน มีงานทำและมีรายได้เลี้ยงดูครอบครัว รู้สึกมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านั้นมีความพึงพอใจเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ ยังเห็นว่าสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ รวมไปถึงขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของคนในพื้นที่มีความคล้ายคลึงกับขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมดั้งเดิมของตน รวมถึงการได้รับการต้อนรับจากน้ำใจไมตรีของคนไทยในพื้นที่เป็นอย่างดี ตลอดจนการได้รับเสรีภาพและสิทธิต่างๆ ตามสมควรทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติกลุ่มนี้มีความต้องการที่พำนักอาศัยอยู่ในประเทศไทยต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการอพยพ (laws of migration) ของ ราเวนสไตน์ (Ravenstein) ที่อ้างถึงในการศึกษาวิจัยของ ชันยพร พันธุ์อารีย์ (2539: 23-24) ได้อธิบายสาเหตุของการอพยพเข้ามาทำงานของแรงงานต่างด้าวหรือผู้ลักลอบเข้าเมือง ว่าลักษณะการอพยพของประชากรแบ่งออกเป็น 5 ลักษณะ คือ

1. การอพยพแบบดั้งเดิม (Primitive Migration) เป็นการอพยพย้ายถิ่นของชนในอดีตเพื่อแสวงหาอาหาร ร่อนเร่เลี้ยงสัตว์ เป็นการย้ายถิ่นที่อยู่เพื่อการดำรงชีวิตรอด มีที่หากินที่สมบูรณ์กว่าเดิม ปัจจุบันการอพยพเข้าสู่เมืองเพื่อแสวงหาวิธีการดำเนินชีวิตแบบใหม่ก็ถือว่าอยู่ในลักษณะนี้

2. การอพยพย้ายถิ่นโดยถูกบังคับ (Forced Migration) เป็นการย้ายถิ่นโดยถูกบังคับอาจจะถูกบังคับโดยรัฐบาลหรือผู้มีอิทธิพลบางกลุ่ม เช่น พวกนาซีที่บังคับให้พวกยิวอพยพไปอยู่รวมกันยังที่อยู่อันหนึ่ง พวกพ่อค้าทาสไปบังคับกวาดต้อนพวกยิวจากแอฟริกามาขายที่สหรัฐอเมริกา เป็นต้น

3. การบังคับหรือกระตุ้นให้อพยพ (Impelled Migration) แต่ผู้ที่ถูกบังคับมีสิทธิในการตัดสินใจว่าจะอยู่หรือจะไป เช่น พวกอพยพลี้ภัยหรือหนีปัญหาต่างๆ ทางด้านเชื้อชาติ ศาสนาหรือเกิดจากพลังผลักดันทางการเมือง

4. การอพยพโดยเสรี (Free Migration) เป็นการอพยพของปัจเจกชนโดยเสรี อาจจะเกิดจากแรงจูงใจภายนอก เช่น โดยตำแหน่งการงาน รายได้หรือเพื่อผจญภัย การอพยพโดยเสรี ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของตัวปัจเจกชนเอง และทุนทรัพย์ที่ใช้ในการย้ายถิ่นก็เป็นของตนเองด้วย การอพยพโดยเสรีนำไปสู่การอพยพแบบชนจำนวนมาก (Mass Migration)

5. การอพยพแบบชนจำนวนมาก (Mass Migration) สืบเนื่องมาจากการอพยพแบบเสรีซึ่งย้ายถิ่นเข้าไปบุกเบิกหรือผจญภัยในถิ่นที่อยู่ใหม่ จูงใจให้คนจำนวนมากย้ายถิ่นตาม เช่น การค้นพบทวีปอเมริกา การขุดพบทอง มีผลจูงใจให้ประชาชนย้ายถิ่นไปอาศัยอยู่พื้นที่ดังกล่าวเป็นจำนวนมาก

ราเวนสไตน์ (Ravenstein: 13) มองว่าการอพยพย้ายถิ่นเกิดมาจาก “ปัจจัยผลักดัน” และ “ปัจจัยดึงดูด” ที่ก่อให้เกิดการย้ายถิ่นของแรงงาน โดยปัจจัยที่เป็นตัวผลักดันให้เกิดการย้ายถิ่นนั้น อาจเป็นปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจสังคมและการเมือง ได้แก่ ความยากจน การขาดแคลนที่ดินทำกิน การมีประชากรมากเกินไปของประเทศต้นทาง การกดขี่ทางเผด็จการทหาร การอพยพหนีภัยสงคราม เป็นต้น ส่วนปัจจัยที่ดึงดูดให้เกิดการย้ายถิ่น ได้แก่ โอกาสในการแสวงหางานทำที่ดีกว่า (Better Job Opportunity) ค่าจ้างและความเจริญทันสมัยของประเทศถิ่นปลายทาง เป็นต้น

5.2.2 ปัญหาและผลกระทบต่อความมั่นคงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองที่เกิดจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

จากผลการศึกษาที่ได้สามารถอภิปรายผลการศึกษาถึงประเด็นปัญหาและผลกระทบต่อความมั่นคงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ที่เกิดจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

1. ผลกระทบต่อความมั่นคงด้านสังคม

ปัจจุบันพื้นที่ของอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก นายทุนได้เข้ามาลงทุนกว้านซื้อที่ดินเพื่อการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนและการประกอบกิจการต่างๆ มากขึ้น ทำให้เกิดโครงการก่อสร้างต่างๆ ขึ้นมากมาย และนับวันก็จะยังมีการขยายตัวเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการหลั่งไหลเข้ามาทำงานของกลุ่มผู้ใช้แรงงานเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะกลุ่มแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่หลายโครงการมีการจ้างให้เข้ามาทำงานเป็นจำนวนมาก ทำให้แต่ละชุมชนในพื้นที่อำเภอสันทรายมีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเข้าไปพำนักอาศัยและทำงานอยู่เป็นจำนวนมากด้วยเช่นกัน และแรงงานต่างด้าวเหล่านี้ได้มีการสร้างปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงด้านสังคมในชุมชน ได้แก่ การก่อปัญหาอาชญากรรมต่างๆ เช่น คดีฆาตกรรม ลักทรัพย์ ทำร้ายร่างกายหรือทะเลาะวิวาท รวมไปถึงปัญหาด้านยาเสพติด ปัญหาด้านการจราจรเนื่องมาจากการใช้ยานพาหนะ โดยเฉพาะรถจักรยานยนต์จะมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ซึ่งส่งผลให้เกิดการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน เนื่องจากจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่ายังไม่มีความเข้าใจความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายจราจรและการขาดความชำนาญในการขับขี่ยานพาหนะ รวมไปถึงการขาดความระมัดระวังหรือประมาทเลินเล่อในการขับขี่ การทะเลาะวิวาทในหมู่พวกเดียวกัน สาเหตุมาจากการดื่มสุราเมเมาหรือมีพฤติกรรมส่งเสียงดังก่อความเดือดร้อนรำคาญ อันเป็นการรบกวนประชาชนในพื้นที่ ส่วนปัญหาทางด้านสุขอนามัยมีบางพื้นที่ที่ยังมีการทิ้งสิ่งปฏิกูลหรือสิ่งของที่เหลือใช้ลงในพื้นที่สาธารณะหรือแม่น้ำลำคลองต่างๆ ทำ

ให้เกิดมลภาวะทางอากาศและทางน้ำ เนื่องจากการไม่ปฏิบัติตามระเบียบเทศบัญญัติที่กำหนดในแต่ละพื้นที่ ซึ่งหน่วยงานหรือผู้นำท้องถิ่นที่มีหน้าที่ดูแลต้องมีการควบคุมและกำกับให้แรงงานต่างด้าวเหล่านี้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ตลอดจนข้อบังคับของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของวันเพ็ญ วอกลาง (2540: 36) ที่ศึกษาผลกระทบของแรงงานพม่าในจังหวัดเชียงราย โดยศึกษาผลกระทบทางด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และสาธารณสุข ซึ่งผลการศึกษาพบว่าผลกระทบทางด้านสังคมและความมั่นคง แรงงานพม่าที่เข้ามาทำงานแล้วถูกตำรวจจับกุมได้มีความผิดในคดีลักลอบเข้าเมืองมีจำนวนสูงขึ้นเรื่อย ๆ และยังมีคดีต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากแรงงานพม่าส่วนใหญ่เป็นคดีลักทรัพย์ โจรกรรมรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และคดียาเสพติด นอกจากนี้แล้วยังสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ ฉลองขวัญ อุทะยอด (2542: 36) ที่ได้ศึกษา ผลกระทบของการจ้างแรงงานต่างชาติดังกล่าวต่อความมั่นคงแห่งชาติ กรณีศึกษาแรงงานพม่า ซึ่งผลการศึกษาพบว่า แรงงานพม่าได้สร้างผลกระทบต่อความมั่นคงทางด้านสังคมจิตวิทยา เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสาธารณสุข ปัญหาเชื้อชาติ ปัญหาโสเภณีข้ามชาติ ปัญหายาเสพติด ปัญหาการแย่งที่ดินทำกินและปัญหาสิ่งแวดล้อม และผลการศึกษาวิจัยของ วิมล สุประเพียร (2544: 37) ที่ได้ทำการศึกษาผลกระทบจากการผ่อนผันการใช้แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในเขตจังหวัดตราด ผลการศึกษาพบว่า ผลกระทบทางสังคม คือ แรงงานต่างด้าวมักดื่มสุรามึนเมาแล้วก่อปัญหาอาชญากรรม ขัดแย้งกับนายจ้าง ไม่รู้กฎจราจร มีปัญหาโสเภณีเพิ่มมากขึ้น และทำให้ประชาชนมีความรู้สึกกังวลใจในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเมื่อเข้าไปในแหล่งที่มีแรงงานต่างด้าวอยู่เป็นจำนวนมาก

2. ผลกระทบต่อความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ

การที่แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าได้เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ได้ก่อให้เกิดปัญหาและผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจกับประชาชนในพื้นที่ทั้งทางบวกและทางด้านลบ เนื่องจากปัจจุบันพื้นที่อำเภอสันทรายมีความเจริญเติบโตขยายตัวทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูง สังคมเมืองมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีความต้องการใช้แรงงานเป็นอย่างมาก และแรงงานคนไทยส่วนใหญ่จะไม่นิยมทำงานประเภทต้องใช้แรงงานหนัก สกปรก อันตราย และได้ค่าจ้างน้อย แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้สามารถช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้เป็นอย่างดี และยังเป็นการช่วยลดต้นทุนในเรื่องของค่าจ้างแรงงานให้กับผู้ประกอบการได้มาก เพราะผู้ประกอบการสามารถจ้างแรงงานต่างด้าวเหล่านี้ได้ถูกกว่าแรงงานคนไทยในพื้นที่ และเมื่อแรงงานต่างด้าวเหล่านี้เข้ามาทำงานและพำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย ก็ย่อมเกิดรายได้และก็ต้องมีการใช้จ่ายในการดำรงชีวิตประจำวัน การใช้จ่ายดังกล่าวเป็นการสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนพื้นที่ ส่งเสริมเศรษฐกิจภาคครัวเรือนของประชาชน ทำให้เกิดการกระจาย

รายได้ในด้านเศรษฐกิจ ส่งผลให้เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น สำหรับในส่วนผลกระทบทางเศรษฐกิจด้านลบนั้น แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าบางคนหรือบางกลุ่มได้เข้ามาแย่งงานของแรงงานคนไทยในงานบางประเภท เช่น ช่างไฟฟ้า ช่างเหล็ก ช่างไม้ ช่างแกะสลัก เป็นต้น ซึ่งงานประเภทต่างๆ เหล่านี้ เป็นงานที่ต้องใช้ฝีมือหรือต้องมีความชำนาญในการทำงาน เมื่อแรงงานต่างด้าวเหล่านั้นได้เรียนรู้ ฝึกฝน การทำงานประเภทดังกล่าวจนเกิดความเชี่ยวชาญ มีทักษะความชำนาญ ไม่แพ้ช่างฝีมือคนไทยแล้ว ต่อมาก็ได้แย่งงานประเภทดังกล่าวไปทำเอง ก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ประกอบการหรือแรงงานคนไทย นอกจากนี้ยังส่งผลเสียต่อระบบเศรษฐกิจการเงินของประเทศไทย เพราะเกิดการไหลออกของเงินตราไปนอกประเทศ เนื่องจากการที่แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าได้โอนเงินหรือส่งรายได้จากการทำงานกลับไปยังประเทศของตน และยังส่งผลเสียต่อการจ้างงานและโครงสร้างอัตราค่าจ้างภายในของประเทศไทย เนื่องจากนายจ้างสามารถเลือกที่จะจ้างแรงงานต่างด้าวซึ่งมีค่าแรงที่ต่ำกว่าการจ้างแรงงานไทยได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ ฌอลง ขวัญ อุดทะขอด (2542: 36) ที่ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบของการจ้างแรงงานต่างชาติต่อความมั่นคงแห่งชาติ กรณีศึกษาแรงงานพม่า ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ผลกระทบที่เกิดจากการอนุญาตให้มีการจ้างแรงงานต่างชาติ มีทั้งผลทางบวกและผลทางลบ โดยผลทางด้านบวก เช่น ลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานในบางกิจการ ช่วยลดต้นทุนการผลิตและสามารถนำสินค้าไปแข่งขันกับต่างประเทศได้ในด้านราคา ทำให้ประเทศไทยมีภาพพจน์ที่ดีในสายตาของนานาชาติ ส่วนผลกระทบทางด้านลบได้แก่ผลกระทบต่อความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ เช่น การที่แรงงานต่างชาติเข้าแย่งแรงงานไทย ทำให้กลไกค่าจ้างไม่เป็นไปตามกลไกราคา การกีดกันทางการค้าจากประเทศคู่ค้า การขาดการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต และการสูญเสียเงินตราออกนอกประเทศ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของวันเพ็ญ วอกลาง (2540: 36) ที่ศึกษาผลกระทบของแรงงานพม่าในจังหวัดเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์ศึกษาผลกระทบทางด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และสาธารณสุข ผลการศึกษาพบว่าผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ แรงงานพม่าส่วนใหญ่เข้ามาทำงานในสถานประกอบการต่างๆ เนื่องจากมาทดแทนแรงงานไทยประเภทสกปรก เสี่ยง และต้องการใช้ความขยันอดทน ซึ่งแรงงานไทยไม่ทำ พร้อมทั้งแรงงานหาได้ง่ายและมีค่าจ้างถูกกว่า นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ วิมล สุประเพียร (2544: 37) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลกระทบจากการผ่อนผันการใช้แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในเขตจังหวัดตราด ซึ่งผลการวิจัยพบว่าผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการผ่อนผันการใช้แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในจังหวัดตราด คือ ทำให้มีการจ้างแรงงานไทยในกิจการต่างๆ ลดลง แต่ก็สามารถทดแทนแรงงานที่ขาดแคลน ทำให้เป็นผลดีต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แต่จะต้องควบคุมไม่ให้แรงงานต่างด้าวก่อปัญหาต่างๆ ที่ทำให้เสียบรรยากาศของการท่องเที่ยว

3. ผลกระทบต่อความมั่นคงด้านการเมือง

สำหรับแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอ สันทราย จังหวัดเชียงใหม่ นั้น ไม่ปรากฏว่าได้มีการสร้างปัญหาให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคง ทางด้านการเมืองในระดับท้องถิ่นหรือระดับประเทศแต่อย่างใด เนื่องจากส่วนใหญ่แล้วแรงงานต่าง ด้าวสัญชาติพม่าที่อพยพเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยในพื้นที่อำเภอสันทรายนี้ก็เพื่อต้องการแสวงหา งานทำเพื่อหารายได้มาเลี้ยงดูครอบครัวให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี จากการที่ได้รับผลกระทบทางด้าน การเมืองการปกครองและเศรษฐกิจภายในประเทศ จึงได้อพยพออกมาจากประเทศภูมิลำเนาเดิม ของตนเพื่อแสวงหาแหล่งที่อยู่อาศัยแห่งใหม่ที่ซึ่งจะทำให้มีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม แรงงานต่างด้าวเหล่านี้ส่วนมากจะมาจากกลุ่มชาติพันธุ์หรือที่เรียกกันว่าชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ใน สหภาพเมียนมาร์ ซึ่งมีคุณภาพทางการศึกษาในระดับที่ต่ำเนื่องจากไม่ได้รับโอกาสทาง การศึกษาเท่าที่ควร และขาดการดูแลเอาใจใส่จากรัฐบาลพม่ามาโดยตลอด แทบไม่มีโอกาสเข้าไปมี ส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวหรือแสดงออกทางการเมืองในประเทศของตนไม่ว่าจะเป็นการเมืองใน ระดับท้องถิ่นหรือในระดับชาติก็ตาม ทำให้เกิดความเฉื่อยชาหรือขาดสนใจในเรื่องของการเมือง และมักจะถูกปิดกั้นด้านการแสดงออกหรือความคิดเห็นทางการเมืองจากรัฐบาล และแรงงานต่าง ด้าวสัญชาติพม่าส่วนใหญ่จะมองเรื่องการเมืองว่าไม่ได้มีส่วนช่วยให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็น อยู่ของตนดีขึ้น จึงไม่ได้ให้ความสนใจหรือความสำคัญในเรื่องของการเมืองมากนัก

5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาวิจัย

จากการศึกษาวิจัย ผู้ศึกษาวิจัยมีข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อการแก้ไขปัญหาและผลกระทบ ที่เกิดจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

5.3.1 จากผลการศึกษาวิจัยที่พบว่า แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าได้ก่อให้เกิดปัญหาและ ผลกระทบต่อความมั่นคงทางด้านสังคม และเศรษฐกิจต่อประชาชนในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัด เชียงใหม่ ซึ่งได้แก่ ปัญหาการก่ออาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาการจรจร ปัญหาการทะเลาะวิวาท ปัญหาการก่อความเดือดร้อนรำคาญ ปัญหาการทำงานผิดเงื่อนไขตามที่กฎหมายอนุญาต อันเป็นสาเหตุของการแย่งงานคนไทย และปัญหาด้านสุขอนามัยและสิ่งแวดล้อมในชุมชนนั้น ขอเสนอแนะให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในด้านการป้องกันและปราบปรามแรงงานต่างด้าว ที่กระทำการละเมิดหรือฝ่าฝืนกระทำความผิด ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อำเภอหรือ หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นให้กำชับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย และ ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องอย่างเข้มงวดและจริงจัง เมื่อตรวจสอบพบการกระทำความผิดก็ให้ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่อย่างเด็ดขาดและจริงจัง

5.3.2 จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ขอเสนอแนะให้หน่วยงานภาครัฐระดับอำเภอ ปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงองค์กรส่วนท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องและรับผิดชอบในพื้นที่ ควรจัดวางมาตรการป้องกันในการควบคุม กำกับดูแล และตรวจสอบ โดยมอบหมายให้ผู้นำท้องถิ่น แต่ละหมู่บ้านจัดทำบัญชีของแรงงานต่างด้าวที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของตนว่ามีจำนวนเท่าใด โดยต้องบันทึกรายละเอียดของแรงงานต่างด้าวแต่ละคนเพื่อสะดวกในการควบคุม ติดตามและตรวจสอบ เพราะแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้มีการย้ายที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ทำงานอยู่ตลอดเวลา

5.3.3 หน่วยงานในระดับท้องถิ่นหรืออำเภอควรเสนอแนะให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ควบคุม กำกับดูแลแรงงานต่างด้าวในระดับจังหวัด กำหนดมาตรการในการควบคุมการเดินทางออกนอกเขตพื้นที่จังหวัดของแรงงานต่างด้าวที่ตนทำงานอยู่ เช่น อาจจะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายจ้างหรือต้องขออนุญาตจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเสียก่อน ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการอพยพเคลื่อนย้ายของแรงงานต่างด้าวเข้าสู่จังหวัดชั้นในหรือเมืองที่มีสภาพทางเศรษฐกิจที่ดีกว่า ส่งผลให้แรงงานต่างด้าวกระทำความผิดตามกฎหมายแรงงานขึ้นในภายหลัง ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียหายต่อนายจ้างและต่อตัวแรงงานต่างด้าวเอง

5.4 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยต่อไป

5.4.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบถึงผลดีและผลเสียเกี่ยวกับนโยบายการพิสูจน์สัญชาติ เพื่อพ้อนผันให้แรงงานต่างด้าวสามารถเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานในแต่ละพื้นที่ของประเทศให้เกิดความชัดเจน เพื่อกำหนดทิศทางหรือแนวทางการปฏิบัติให้ถูกต้อง

5.4.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากแรงงานต่างด้าวในพื้นที่อื่นๆ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาวิเคราะห์เป็นข้อมูลเสนอแนะให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาทางป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมต่อไป